

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๒ ธันวาคม ถึง ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

1. พืชผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด

ผนฟ้าคะนอง และมีฝนตกหนักบางพื้นที่

ทุกระยะการเจริญเติบโต

• **เพลี้ยอ่อน**

เพลี้ยอ่อนสามารถเข้าทำลายได้ทั้งในระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทั้งส่วนยอด ใบอ่อน และใบแก่ ลักษณะอาการที่เห็นได้ชัด คือ ส่วนยอด และใบจะหงิกงอ เมื่อจำนวนเพลี้ยอ่อนเพิ่มมากขึ้นพืชจะเหี่ยว ใบที่ถูกทำลายจะค่อยๆ มีสีเหลือง

การป้องกัน

เมื่อพบการระบาดของใช้สารฆ่าแมลง โพรไทโอฟอส 50% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

2. สตรอว์เบอร์รี

ติดผล – เก็บเกี่ยว

• **โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*)**

(เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*, *Colletotrichum coffeanum*)

อาการบนก้านใบ และลำต้น พบแผลสีม่วงแดงขนาดเล็ก ขยายลุกลามไปตามความยาวของก้านใบและลำต้น ต่อมาเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาล เนื้อเยื่อบริเวณแผลแห้ง ทำให้เกิดรอยคอด หากอาการรุนแรง ต้นจะเหี่ยว และตายในที่สุด

อาการบนไหล พบแผลสีม่วงแดงขนาดเล็ก ขยายลุกลามไปตามความยาวของสายไหล และเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาลในเวลาต่อมา ทำให้เกิดรอยคอดของไหลบริเวณที่เป็นแผล

อาการบนผล แผลมีลักษณะฉ่ำน้ำเป็นสีน้ำตาลเข้ม เนื้อเยื่อรอบขอบแผลเปลี่ยนเป็นสีซีด แผลยุบตัวลง เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้นจะขยายใหญ่และทำให้ผลเน่า ในสภาพที่มีอากาศชื้นอาจพบกลุ่มสปอร์สีส้มของเชื้อราสาเหตุโรคที่บริเวณแผล

การป้องกัน

1. ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชฟลูโอไพแรม + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 25% + 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูโอไพแรม + ทิบูโคนาโซล 20% + 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 วัน
2. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก
3. ใช้ส่วนขยายพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรค และส่วนขยายพันธุ์ไม่มีอาการของโรค

3. หอมแดง

เริ่มปลูก – ระยะการเจริญเติบโตทางลำต้น

- หนอนกระทุ้หอม

หนอนกระทุ้หอมจะเจาะเข้าไปอาศัยในใบหอมและกัดกินเนื้อเยื่อใบหอมทำให้ใบมีสีขาว และจะกัดกินไปถึงหัวหอมทำให้ไม่สามารถเก็บผลผลิตได้

การป้องกัน

1. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลายเพื่อช่วยลดการระบาด
2. ในระยะหนอนขนาดเล็กและมีการระบาดน้อย พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 60-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ นิวคลีโอโพลีฮีโดรไวรัส (เอ็นพีวีหนอนกระทุ้หอม) อัตรา 20-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
3. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น โทลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอพินาเพอร์ 10% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 6 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบกลุ่มไข่เฉลี่ย 0.5 กลุ่มต่อ 1 ตารางเมตร โดยการสุ่มนับแบบทแยงมุม 25 จุดต่อไร่ พ่นสารจนกว่าการทำลายจะลดลงต่ำกว่า 10 เปอร์เซ็นต์

4. สัมไอ

แตกใบอ่อน

- หนอนซอนใบส้ม

ผีเสื้อตัวเต็มวัย วางไข่ใต้เนื้อเยื่อใบใกล้เส้นกลางใบ เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนจะกัดกินและซอนไซอยู่ในระหว่างผิวใบ หนอนจะทำลายด้านใต้ใบมากกว่าบนใบ รอยทำลายสังเกตได้ง่ายตั้งแต่เริ่มทำลาย โดยเห็นเป็นเส้นทางสีขาวเรียวยาวในระยะเริ่มแรกและขยายใหญ่ขึ้นเป็นทางคดเคี้ยวไปมา ใบมีลักษณะบิดงอลงทางด้านที่มีหนอนทำลาย นอกจากทำลายใบแล้ว ถ้ามีการระบาดมากหนอนจะเข้าทำลายกิ่งอ่อนและผลอ่อนด้วย รอยแผลที่เกิดจากการทำลายจะเป็นช่องทางให้เชื้อแบคทีเรีย *Xanthomonas citri* subsp. *citri* ซึ่งทำให้เกิดโรคแคงเกอร์รุนแรงขึ้น

การป้องกัน

1. การบังคับยอดให้แตกพร้อมกัน สามารถควบคุมประชากรของหนอนซอนใบส้มได้ดีขึ้น สะดวกในการดูแลรักษา ช่วยลดจำนวนครั้งในการใช้สารเคมีในการแตกยอดแต่ละรุ่น และเป็นการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
2. ใบอ่อนที่พบหนอนซอนใบส้มลงทำลายมากควรเก็บทำลายทิ้ง เพื่อลดปริมาณหนอนซอนใบส้ม ในการแตกยอดรุ่นต่อไป
3. สสำรวจหนอนซอนใบส้มช่วงแตกใบอ่อน หากยอดอ่อนถูกทำลายเกินกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ของยอดที่สุ่มสำรวจทั้งหมดให้พ่นสารฆ่าแมลง เช่น ปีโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 83.9% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

หรือ โคลโทอะนิติน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งหลังใบและหน้าใบ และถ้าสำรวจพบว่ายังมีการระบาดของหนอนซอนใบส้มให้พ่นซ้ำ

*การใช้บีโตรีเลียมสเปรย์ออยล์ ในการป้องกันกำจัดหนอนซอนใบส้มให้มีประสิทธิภาพดีนั้น ต้องทำการพ่นสารโดยใช้อัตราน้ำมากกว่าการพ่นสารฆ่าแมลง

๕. ออ์น

ทุกระยะการเจริญเติบโต

โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา *Plasmopara viticola*)

อาการที่ใบ เนื้อเยื่อบริเวณด้านบนใบเกิดแผลสีเหลืองอ่อน ในสภาพอากาศที่มีความชื้นสูง จะพบเชื้อราสาเหตุโรคราน้ำค้างบริเวณใต้ใบด้านตรงข้ามแผล ต่อมาแผลเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล หากอาการโรครุนแรง ใบจะเหลืองแห้ง และหลุดร่วง

อาการที่ยอด เถาอ่อน และมือเกาะ พบเชื้อราสีขาวยาวขึ้นฟูเป็นกลุ่มปกคลุมส่วนของพืช ยอดหดสั้น เถาและมือเกาะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล และแห้ง

อาการที่ช่อดอก และผลอ่อน พบเชื้อราสีขาวยาวขึ้นฟูปกคลุมช่อดอก และผลอ่อน ทำให้ดอกร่วง ช่อดอกเน่าและผลอ่อนร่วง

การป้องกัน

1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค ให้ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค นำออกไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรวาลิคาร์บ + โพรพิเนบ 5.5% + 61.3% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน
2. ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนสูง เพราะจะทำให้พืชอ่อนแอต่อการเกิดโรค